

De schrijvende kunsthistoricus Knelpunten bij auteurswerkzaamheden in de kunst-, cultuur- en erfgoedsector

Congres en informatiemarkt, 2 oktober 2009, Den Haag

Organisatoren: FreeLancers Associatie (FLA) / Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD)

Over kunst, cultuur en erfgoed wordt veel geschreven. Zowel liefhebbers als professionals - freelancers, zelfstandigen en instellingsmedewerkers - treden regelmatig als auteur op. Samen zijn zij jaarlijks verantwoordelijk voor honderden artikelen in kranten en tijdschriften, catalogi en boeken over beeldende kunst, vormgeving en architectuur. Maar zij zijn niet altijd volledig op de hoogte van de rechten en plichten die voortvloeien uit auteurswerkzaamheden. Daarom vindt op 2 oktober 2009 een informatief congres plaats in het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) te Den Haag voor alle auteurs uit de kunst-, cultuur- en erfgoedsector.

Tijdens dit congres wordt door deskundigen inzicht gegeven in diverse vraagstukken die zowel voor de auteur zelf, als voor hun opdrachtgevers en uitgevers van groot belang zijn. Behandelde vragen zijn onder meer:

- Welke afspraken maak je met een redactie of uitgever?
- Welke tarieven gelden voor het leveren van teksten?
- Wat zijn leen- en reprorechtvergoedingen, en wie heeft daar recht op?
- Hoe zit het met beeldrecht en het overige auteursrecht?
- Wie adviseert of bemiddelt bij een conflict?
- Waar kun je terecht voor informatie of subsidie?

Enkele knelpunten toegelicht

Veel musea en andere culturele instellingen geven in eigen beheer publicaties uit. Zij lopen daarop wettelijk geregelde vergoedingen van bibliotheek- en kopieergebruik mis, omdat zij (nog) niet participeren in de jaarlijkse repartities via de Stichting Leenrecht en de Stichting Reprorecht. Ook weten schrijvende kunsthistorici en andere auteurs vaak niet, of en hoe zij zelf aanspraak kunnen maken op hun aandeel van leen- en reprorechtvergoedingen via de Stichting Lira. Zo lopen ook zij inkomsten mis.

Daarnaast bestaan onder zowel auteurs als opdrachtgevende musea en cultuurinstellingen nog veel misverstanden over auteursrecht. Zo denken opdrachtgevers soms dat zij automatisch auteursrecht hebben op teksten van freelancers, terwijl dit niet het geval is. Bij het verstrekken van onderzoeks- en schrijfp opdrachten worden licenties niet altijd goed geregeld, waardoor conflicten kunnen ontstaan. Beeldrecht is een ander punt, waarover misverstanden kunnen bestaan; auteurs en museummedewerkers weten vaak niet wanneer zij zich bij het gebruik van afbeeldingen (in wetenschappelijke context) op citaatrecht kunnen beroepen en wanneer niet.

Organisaties van journalisten, schrijvers en vertalers hebben ervaring met bovenstaande problematiek en kunnen uitkomst bieden. Hoog tijd dus, om op het congres met de vertegenwoordigers van deze vakgebieden kennis te maken.

Organisatie en sponsors

Het congres wordt aangeboden door de FreeLancers Associatie (FLA, onderdeel van de Vereniging van Schrijvers en Vertalers) in samenwerking met het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD). Het evenement wordt mede mogelijk gemaakt door steun van de Stichting LIRA Fonds, Stichting Reprorecht en de Nederlandse Museum Vereniging (NMV). Initiatief en organisatie zijn in handen van Kroon & Wagtberg Hansen kunsthistorisch projectmanagement, met medewerking van mw. drs. Catrien Deys.

Dagprogramma (onder voorbehoud)

Het congres is toegankelijk voor alle belangstellenden. In de pauzes kunnen deelnemers een informatiemarkt bezoeken, waar diverse vakorganisaties zich presenteren.

De lezingen zijn verdeeld in een drietal themasessies:

- 09.00-10.00 Ontvangst en koffie / bezoek Informatiemarkt
10.00-10.05 *Welkomstwoord*, dr. Rudi Ekkart, directeur Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie
10.05-10.15 *Inleiding op het congres*thema, mw. drs. Andréa Kroon, kunsthistoricus Kroon & Wagtberg Hansen.
Sessie I. Auteurs en opdrachtgevers
10.15-10.45 mw. drs. Nicole Ex, freelance kunsthistoricus / auteur, *De freelance kunsthistoricus als auteur. Voorbeelden uit de dagelijkse praktijk*
10.45-11.15 mw. Marloes Waanders, fondsuitgever Uitgeverij Thieme Art, *Publiceren over kunst. De stimulerende rol van de uitgever*
11.15-11.45 mw. drs. Marie Christine van der Sman, directeur Nederlands Archief Grafisch Ontwerpers (NAGO) / coördinator website MuseumService, *Musea en auteurs. De relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer*
11.45-12.05 Vragen / discussie
12.05-13.30 Lunch (op eigen gelegenheid) / bezoek Informatiemarkt
Sessie II. Ondernemerschap en auteursrecht
13.30-14.00 drs. Pierre Spaninks, freelance journalist / voorzitter FLA, *Waarom publiceren voor 'de eer'?*
Marktconforme tarieven voor professionele auteurs
14.00-14.30 mw. mr. Marijke Reinsma, auteursrechtsspecialist / bestuurslid FLA, *Auteursrecht in de praktijk. Do's en don't's bij het opstellen van (uitgevers)contracten*
14.30-15.00 Vincent van den Eijnde, directeur Pictoright, *Beeldrecht: vergoeding of vrijstelling? De toepassing van citaatrecht bij gebruik van afbeeldingen in wetenschappelijke publicaties*
15.00-15.20 Vragen / discussie
15.20-15.50 Theepauze / bezoek Informatiemarkt
Sessie III. Wettelijke vergoedingen en subsidies
15.50-16.20 drs. C.P.A. Holierhoek, voorzitter Stichting Lira / vice-voorzitter Stichting Reprorecht / secretaris Stichting Leenrecht, *Leen- en reprorechtvergoedingen: een gemiste kans voor musea en kunsthistorici?*
16.20-16.50 mw. drs. Catrien Deys, projectcoördinator Collectiewijzer.nl, *Publicatiesubsidies in Nederland. Kansen voor uitgevers en auteurs*
16.50-17.20 Vragen / discussie
17.20-17.30 *Afsluiting*, mw. drs. Andréa Kroon, kunsthistoricus Kroon & Wagtberg Hansen
17.30-18.00 Borrel, aangeboden door St. LIRA Fonds / St. Reprorecht, bezoek Informatiemarkt

Praktische gegevens

- Datum/locatie: Het congres vindt plaats op 2 oktober 2009 in de Aula van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD), Prins Willem Alexanderhof 5 te Den Haag, van 10.00 uur tot 17.30 uur.
- Kosten: Deelnemerskosten bedragen € 35,- (gereduceerd tarief leden VNK, OSK, NMV, VHNO, AICA, FLA en VSenV) of € 55,- (voor overige deelnemers). Deelnemerskosten zijn inclusief koffie / thee, deelnemersmap en toegang tot de informatiemarkt; lunch is op eigen gelegenheid.
- Aanmelding: In verband met het beperkte aantal plaatsen is aanmelding voor 25 september 2009 vereist. Aanmelding geschiedt op volgorde van binnenkomst en is pas definitief na ontvangst van uw betaling. Om teleurstelling te voorkomen adviseren wij u tijdig een plaats te reserveren via de congresorganisatie: audrey@kroonwagtberghansen.nl.
- Annulering: Bij annulering uwerzijds binnen een week voor het congres is helaas geen restitutie mogelijk. Bij annulering onzerzijds vindt restitutie plaats.
- Organisatie: Kroon & Wagtberg Hansen kunsthistorisch projectmanagement, www.kroonwagtberghansen.nl.